

### วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้เห็นลำดับขั้นของวิธีดำเนินการวิจัย ในบทนี้ ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดดังนี้คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครู อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างครู อาจารย์ชาย และครู อาจารย์หญิง และระหว่างครู อาจารย์ที่มีอายุราชการแตกต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงาน

#### สมมุติฐานของการวิจัย

1. ความพึงพอใจของครู อาจารย์ชาย และครู อาจารย์หญิง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
2. ความพึงพอใจของครู อาจารย์ซึ่งมีอายุราชการแตกต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 84 โรงเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 10,195 คน ซึ่งเป็นครู อาจารย์ที่มีอายุราชการตั้งแต่ 1 ปีบริบูรณ์ ในปีการศึกษา 2525

สำหรับการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้ดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรได้จากครู อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ทุกโรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 84 โรงเรียน

2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของมอร์แกน (Morgan) จากประชากร 10,195 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน

3. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน โดยใช้จำนวนครู อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในแต่ละโรงเรียน เทียบอัตราส่วนระหว่างจำนวนประชากรทั้งหมดกับขนาดกลุ่มตัวอย่าง 370 คน

4. ใช้วิธีสุ่มแบบง่ายโดยการจับฉลาก (lottery method) เพื่อเลือกครู อาจารย์ที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงาน โดยทำการศึกษาจากความคิดเห็นของครู อาจารย์ที่แสดงต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจึงเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน การเสริมสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

2. พิจารณาใช้ปัจจัยจูงใจ และปัจจัยค่าจูงของ เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg) เป็นขอบข่ายของเนื้อหาที่จะศึกษาความพึงพอใจของครู อาจารย์ โดยกำหนดเป็นองค์ประกอบในการปฏิบัติงาน 13 ประการ

3. นำองค์ประกอบในการปฏิบัติงานมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงาน  
13 ประการ

4. ขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหาร  
งานบุคคลจำนวน 6 ท่าน ช่วยตรวจแก้ไขและวิจารณ์แบบสอบถามทั้งในคำนำเนื้อหา และส่วน  
ภาษาให้ครอบคลุมและเหมาะสม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์บรรจง พงศ์ศาสตร์

ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. อาจารย์ไสว สวัสดิ์พูน

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

3. อาจารย์กมล กิรุมล

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

4. อาจารย์อภา อุดมรัตน์

ผู้อำนวยการโรงเรียนสายปัญญา

5. อาจารย์ คร.จรรย์ โสภิตพันธุ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนบางกะปิ

6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทร.ประกอบ คุปรัตน์

ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อวิจารณ์และคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ

ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และอายุ  
ราชการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อองค์ประกอบ

ในการปฏิบัติงาน 13 ประการ มีจำนวน 66 ข้อ โดยแบ่งตามองค์ประกอบ  
ในการปฏิบัติงานแต่ละด้าน ดังนี้

1. ลักษณะของงาน	จำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 3 - 7	5
2. ความสำเร็จของงาน	จำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 8 - 12	5
3. ความรับผิดชอบ	จำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 13 - 17	5
4. การใ้รับการยอมรับนับถือ	จำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 18 - 22	5
5. ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	จำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 23 - 26	4
6. โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต	จำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 27 - 30	5
7. นโยบายและการบริหารงาน	จำนวน 8 ข้อ คือ ข้อ 31 - 38	8
8. การบังคับบัญชาและการนิเทศงาน	จำนวน 6 ข้อ คือ ข้อ 39 - 44	6
9. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	จำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 45 - 49	5
10. ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	จำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 50 - 54	5
11. สภาพแวดล้อมในการทำงาน	จำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 55 - 59	5
12. ความมั่นคงในการทำงาน	จำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 60 - 63	4
13. เงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการ	จำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 64 - 68	5

ลักษณะของข้อความที่ใช้มีทั้งทางค่าปฏิฐาน (Positive) และทางค่าลบ (Negative) และได้กำหนดค่าระดับความถี่ที่เห็นว่ามีขององค์ประกอบเหล่านั้นเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 การให้คะแนนในแต่ละข้อกระทง (item) สำหรับข้อความที่เป็นปฏิฐาน จะให้คะแนน 5 คะแนน ถ้าคำตอบเป็นหมายเลข 5 และให้ 4, 3, 2 และ 1 คะแนน ถ้าคำตอบเป็นหมายเลข 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ สำหรับข้อความที่เป็นลบ จะให้คะแนน 1 คะแนน ถ้าคำตอบเป็นหมายเลข 5 และให้ 2, 3, 4 และ 5 คะแนน ถ้าคำตอบเป็นหมายเลข 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

สำหรับการพิจารณาระดับความพึงพอใจ ใช้ค่าเฉลี่ยที่ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความถี่เห็นขององค์ประกอบในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายความว่า ครู อาจารย์มีความพึงพอใจขององค์ประกอบในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายความว่า ครู อาจารย์มีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงานในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายความว่า ครู อาจารย์มีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายความว่า ครู อาจารย์มีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงานในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายความว่า ครู อาจารย์มีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม พร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จะทำการวิจัยทั้ง 84 โรงเรียน โดยนำไปส่งและรับคืนด้วยตนเอง 21 โรงเรียน และทางไปรษณีย์ 63 โรงเรียน จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 370 ฉบับ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 25 วัน ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 289 ฉบับ ในจำนวนนี้มีแบบสอบถามที่ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ 4 ฉบับ ดังนั้น แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มีจำนวน 285 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.02

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Packaged for Social Science Version X release 1.0) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์และเสนอข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครู อาจารย์ที่มีต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงาน

วิเคราะห์แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของครู อาจารย์ที่มีต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงานทุกองค์ประกอบด้วยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 จักลำดับของแต่ละองค์ประกอบที่มีผลต่อความพึงพอใจของครู อาจารย์วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย

2.3 เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครู อาจารย์ที่มีต่อองค์ประกอบในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างตามสมมุติฐานด้วยค่าที (t-test) ในแต่ละข้อกระทง และแต่ละองค์ประกอบ



คุนยวิทยทรพยากร  
จุพาลงกรณัมหาวิทยาฬัย